

PRESENTATIES SAMENGEVAT KINDEREN IN ARMOEDE GEMEENTE MEERSSEN

Stichting Lyvia in
Samenwerking met Zuyd
Hogeschool

Astrid Ticheler Wim Ringens Rik Loffeld

Inhoudsopgave

Onderzoek 1: Jeugdarmoede in Gemeente Meerssen	3
Onderzoek 2: Jeugdarmoede gemeente Meerssen	7
Onderzoek 3: Adviesrapport 'Jeugd in Armoede'	11
Onderzoek 4: (Gemeente Meerssen) Jeugd in armoede	13
Samenvatting Conclusie	16
Samenvatting Adviezen	18

Onderzoek 1: Jeugdarmoede in Gemeente Meerssen

Hoofd- en Deelvragen

Welke behoeften hebben jongeren die leven onder de armoedegrens in de Gemeente Meerssen, volgens de leerlingen van het Stella Maris College?

1. Wat is jeugdarmoede binnen de gemeente Meerssen de ondergrens als het gaat om jeugdarmoede
2. Waar ligt binnen Meerssen de ondergrens?
3. Wat doet Meerssen op dit moment al?
4. Welke voorzieningen zijn er en op welke manier kan er gebruik van worden gemaakt?

Vergelijking van de definitie van armoede tussen de onderzoekers en kinderen

Er is sprake van armoede wanneer iemand gedurende een langere tijd niet de middelen heeft om te kunnen beschikken over de goederen en voorzieningen die in zijn samenleving als minimaal noodzakelijk gelden. Gevolgen van leven in armoede zijn bv sociale uitsluiting, schaamte en depressie (SCP).

Kinderen via enquête: iemand die niet voldoende heeft om in de basisbehoeften te voorzien: drinkwater, voedsel en plek om te wonen. Een gezonde maaltijd en sporten vinden ze t belangrijkst. Vakantie het minst.

Armoede Gemeente Meerssen

Meerssen is een groene, rustige gemeente met historische bezienswaardigheden. Veel horeca en een monumentaal centrum met een aantal monumentale en culturele bezienswaardigheden. Omringende woonkernen Rothem, Bunde Geulle en Ulestraten mooie wandel en fietsroutes

- Meerssen heeft 19.040 inwoners (2547 kinderen tussen 0-14 jaar en 1.967 tussen 15-20 jaar. 3,7% : 1 op 27 kinderen) > Totaal bijna 24% van de de bevolking.

- Gemeente Meerssen: ver onder landelijk gemiddelde percentage echtscheidingen (7,1%)

- 70% koopwoningen met een gem. huizen prijs 385.420 (ver boven gemiddeld).

- 4,75% van de huishoudens tot bijstandsnorm, in NL 8%.

Armoede Nederland

In NL in 2017 10.1% (330.000 kinderen) leven in armoede. Onvoldoende basisbehoeften budget (eten, drinken, kleding en wonen en verzekeringen) en niet veel toereikend budget (sporten en ontspannen, niet een auto). Vooral bij 1 ouder gezinnen en dan vooral bij 1

oudergezinnen met een vrouw aan het hoofd. Alleenstaande moeders leven vaker in armoede dan alleenstaande vaders. Gezinnen met minimaal 2 broers of zussen hebben meer kans op armoede dan kinderen met 1 broer of zus.

40% van mensen in armoede heeft werk, bijstandsuitkeringsgerechtigden: 44%. Kinderen van bijstandsgerechtigden blijven vaker arm. 40,7% van buitenlandse afkomst en dan vooral van niet westerse migranten.

CBS spreekt over 1 op 8 kinderen in een gezin onder de armoede grens. Armoede heeft een negatief effect op zowel de ontwikkeling als ook de participatie in de samenleving. Deze groep kinderen loopt volgens het CBS risico om op latere leeftijd in een vergelijkbare situatie terecht te komen. Armoede neemt toe en de kinderombudsman geeft t belang van de gemeente in de rol van bestrijder van kindermoede aan.

Armoedebeleid in Nederland en Meerssen

Wat doet de NL regering: armoede zo veel mogelijk voorkomen: zorgkosten compenseren, koopkracht op peil houden. Schulden en armoede voorkomen: bijstand en bijzondere bijstand. Regelingen met schuldeisers treffen

Komen ze er zelf niet meer uit, dan naar gemeente: gemeente verantwoordelijk voor schuldhulpverlening: bijstand, kortingen op cultuur en sport, studie toelage, WMO. Uitbesteding door gemeente aan krediet bank kan, maar gemeente blijft verantwoordelijk voor kwaliteit van werk van kredietbank. Minnelijk traject door gemeente is schuldsanering, wettelijk traject waarbij rechter in samenspraak met schuldeisers de route bepaalt en budgetbeheer: er kunnen geen nieuwe schulden ontstaan.

Uitkomsten Enquête

Delen enquête: bewustwording armoede (1-9) zien ze of ervaren ze armoede en kennis van stichtingen en activiteiten, waar geven ze geld aan uit, sociale armoede (10-11): sociale wensen wanneer zou men zich uitgesloten voelen?, behoeften(12-17): sociale aspecten, activiteiten en materieel bezit, Activiteiten met en door wie?(18-20), Algemene info (20-28) geslacht, leeftijd en woonsituatie.

- Kinderen via enquête: iemand die niet voldoende heeft om in de basisbehoeften te voorzien: drinkwater, voedsel en plek om te wonen. Een gezonde maaltijd en sporten vinden ze het belangrijkste. Vakantie het minst.

- 75% praat thuis over hoe om te gaan met geld

- 25% ervaart thuis stress over financiële zaken. (Meeste in Valkenburg (29%), 17 en 18 jaar (37% en (42%) en vooral met 1 ouder (38,1%).

- Buddy behoefte: 27,4 %. Voor vrouwen het meeste behoefte. VMBO TL hoogst (53,2%).

- Mannen gamen graag, beiden sporten, vrouwen lezen

- 66% met vrienden iets doen, 28 % met familie

- €500: contact, of 1 grote activiteit of shoppen. Niet vakantie. Vrouwen iets meer aan activiteit. Mannen aan contact en shoppen

- Leerlingen wel bekend met jeugdzorg en voedselbank, maar nauwelijks met jeugdsportfonds, jarige job en leergeld. Ook sociale dienst bij 40% niet bekend. Iedereen wil wel bekend worden met deze mogelijkheden. T liefst via folders 32% en social media 28% en reclame borden of advertenties 24,5%.

Bij activiteit liefst 1 keer per jaar 1 grote activiteit..excursie. 73% vindt dat de gemeente moet helpen. Vooral met gezond eten 71,7%, huiswerkbegeleiding, nieuwe kleding en sport.

Vergelijking van de uitkomsten van de enquête met percentages Nederland en Buitenland

NL kabinet trekt in 2017 100 miljoen extra uit voor beleid tegen armoede en schulden. 90 miljoen gaat naar gemeenten: zij zijn verantwoordelijk voor het armoede beleid en schuldhelpverlening.

Europees sociaal fonds moedigt lidstaten aan om armoede cijfers decentraal te bestrijden. ARMOEDE IN EUROPA: west en noord minder dan in zuid. Meeste in oost Europa

NL 5% Lux<5% Ierland Roemenie >90%

Commissie van Europees Sociaal Fonds wil armoede decentraal bestrijden en 20% reserveren voor bestrijding armoede. Er wordt veel onderzoek gedaan naar successen van innovatieve ideeën in het sociale domein.. Richt zich op gezondheidszorg, onderwijs, arbeidsparticipatie en huisvesting. Zij wil dat sociaal achtergestelde groepen meer worden betrokken bij de samenleving.

Mbv het Social investment package: tegen kinderarmoede en sociale uitsluiting van deze groep: banen voor ouders, betere toegang tot onderwijs en een bijdrage aan de sociale voorzieningen van deze gezinnen. Zie bijlage IV

In Belgische beleid tegen armoede (1 op 5 kinderen in armoede in B) staat participatie in de samenleving en zelfredzaamheid voorop. Iedereen moet kunnen gebruik maken van de grondrechten. Vertrouwen verbinden en vooruitgaan. Zelfredzaamheid is erg belangrijk.

België gaat voor versterken van zelfredzaamheid. Eindhoven heeft een "meedoenbijdrage". Speelgoedbank in Venlo. In Venlo krijgt men geld terug van id bewijs, bezoek aan bios, zwembad theater of bib.stichting sokkertante voor speelgoed

Denk aan kindpakketten voor kinderen die opgroeien in huishouden, waarbij vaak andere instanties als jeugdsportfonds, voedselbanken en andere instanties betrokken zijn. Denk aan meedoen bijdrage van Eindhoven: 1 bedrag per jaar en gratis met trein en bus, met korting zwemmen bij plaatselijke zwembad, gratis zwemdiploma halen, stichting leergeld voor fietsen, schoolspullen en buitenschoolse activiteiten, jeugdsportfonds tot 225 € aan sport per jaar per kind, jeugd cultuurfonds tot €450 per jaar les), speelgoed bij speel-o-theek: lenen of krijgen., jarige job: verjaardag organiseren (pakket).

Belang voor gemeente Meerssen

Veel kinderen nog niet bekend met de instanties als stichting leergeld en cultuurfonds of zelfs voedsel bank. 33% wil graag info via folders iets meer dan 25% via social media. Het

overgrote deel (73,7%) vindt dat de overheid mensen in armoede moet helpen. Behoeftes kinderen: sportclub, gezonde voeding en jaarlijks 1 grote activiteit. En wederom contant geld.

Aanbevelingen Gemeente Meerssen

Advies nav enquête: activiteiten en contact geld.

Deze groep geeft enkele aanbevelingen:

1. Jong geleerd is oud gedaan. Geef kinderen op school kennis en vaardigheden mee over het omgaan met geld en leer ze de waarde van geld beseffen. Deze info nemen ze dan mee naar huis. Zo hebben ouders en familieleden er ook nog iets aan.
2. Innovatief idee: activiteiten carroussel: inschrijven voor activiteiten die het meest aanspreken in vrije tijd, niet tijdens schooltijden: bv speeltuin, bioscoop en pretpark.
3. Kindpakket aanbieden: overzichtelijk: doelgroep beter bereiken

Aanbeveling: ook gezinnen betrekken met inkomen.

Strippenkaart : bioscoopbon, speeltuinabonnement, treinkaart voor gezin, pretpark.

Buddy mee met gezin naar een pretpark

Wat Meerssen al doet

Regeling maatschappelijke participatie; €150 per gezinslid

Schoolkosten€155 per kind

Kinderopvang voor moeder die niet werkt maar studeert of een re-integratietraject of inburgeringscursus volgt of tienermoeder.

Jeugdsportfonds: max €225 pj

Nibud heeft een rekenprogramma dat t mogelijk maakt uit te rekenen waar men recht op heeft. Regionale regelingen vooral via sociale dienst.

Onderzoek 2: Jeugdarmoede gemeente Meerssen

Hoofd en Deelvragen

Welke behoeftes hebben de kinderen in jeugdarmoede en welke initiatieven kan de gemeente Meerssen nemen om de behoeftes van de kinderen te vervullen?

Deskresearch

1. Wat wordt er verstaan onder jeugdarmoede?
2. Welke beleidsvoering hanteert de gemeente Meerssen op dit moment al ten aanzien van deze thematiek?

Fieldresearch naar belangen, meningen en bevindingen van de kinderen omtrent behoeften, armoede en de bestrijding van armoede.

Vergelijking van de definitie van armoede tussen de onderzoekers en kinderen

De onderzoekers omschrijven armoede aan de hand van de definitie die de Europese Unie hanteert: "Armoede is een situatie waarin sprake is van onvoldoende materiële, culturele en sociale middelen, waardoor mensen zijn uitgesloten van een levensstandaard die in de samenleving waarin men woont als minimaal wordt gezien."

Om een grens te trekken in 'onvoldoende middelen' hanteren de onderzoekers de 'lage-inkomensgrens'. De grens is iets hoger dan het sociale minimum. Volgens deze definitie leerden in 2009 7,7% van de huishoudens in armoede.

Armoede Meerssen en Nederland

7% van de gehele bevolking uit Zuid-Limburg kan niet of nauwelijks rondkomen. Uit onderzoek van SCP blijkt dat Limburg, in vergelijking met Nederland, de armoede redelijk op zijn plaats heeft. De armoede in Zuid-Limburg en ook in heel Nederland neemt toe. Verder constateerde het CBS dat de kans op armoede het hoogst is in een eenoudergezin, alleenstaande tot 65 jaar, niet-westerse huishoudens en bijstandsontvangers. Aan de hand van de cijfers van het rapport van CBS kan er worden geconcludeerd dat Meerssen zich bevindt in een omgeving waar armoede vrij hoog is (Vaals 13,7%, Heerlen 13% en Kerkrade (11,8%). In Meerssen moeten 400 huishoudens rondkomen met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm. Meerssen ligt onder het landelijk en provinciaal gemiddelde van 8%. De koopwoningen in gemeente Meerssen is 70%.

Een op de acht kinderen in Nederland leeft in een gezin onder de armoedegrens. Wie als kind met geldzorgen wordt geconfronteerd, loopt volgens het CBS meer risico om op latere leeftijd in een vergelijkbare situatie terecht te komen. Armoede heeft te maken met inkomen, maatschappelijke participatie, gezondheid en leefomgeving.

Armoedebeleid in Nederland en Meerssen

Volgens SER moeten kinderen in ons land opgroeien zonder armoede. Volgens artikel 27 van het VN-kinderrechtenverdrag hebben kinderen recht op een passende levensstandaard. Ouders moeten daarvoor zorgen binnen hun mogelijkheden en de staat ondersteunt hen daarbij. Heel veel taken binnen het sociaal domein worden overgeheveld aan gemeenten. Samenwerking en afstemming binnen het sociaal domein van de organisaties met ketenpartners en partijen uit het veld draagt positief bij aan de effectiviteit van interventies. Om dit te bewerkstelligen worden er subsidies gegeven aan private organisaties die zich inzetten tegen armoede (voedselbank, Stichting Leergeld, Lyvia etc.).

Financieel hebben gemeenten verschillende instrumenten ter beschikking:

- Financiële armoedeslag
- Europese middelen
- Private middelen

Aan de gemeente is gevraagd een integraal armoedebeleid te formuleren. De kinderombudsman raadt de gemeente aan om een kindpakket samen te stellen. Dit is bedoeld voor kinderen tot achttien jaar die opgroeien in een huishouden met een besteedbaar inkomen onder de norm van 120% van het sociale minimum. Een gemeente bepaalt zelf de inhoud van een kindpakket (kleding, speelgoed, computers, etc.). Bij het samenstellen zijn vaak de private organisaties bij betrokken.

De gemeente Meerssen streeft naar een kwalitatieve versterking van woon- en leefklimaat.

Uit het kindpakket van gemeente Meerssen blijkt dat er wordt voorzien in de elementen van de ombudsman: absolute noodzakelijke behoeften, zaken om mee te kunnen doen in de samenleving, vouchers voor basisbehoeften, lessen voor zwemdiploma, bibliotheekpas en deelname aan een wekelijkse activiteit ter ontspanning of sportieve/culturele ontwikkeling. Er is echter geen regeling voor lokaal openbaar vervoer voor kinderen.

Lokaal beleid kan hoogstens de omvang en de duur van armoede beïnvloeden. Door samenwerking met andere partijen kan er een verschil worden gemaakt.

Uitkomsten Enquête

De meeste kinderen uit het onderzoek zijn woonachtig in gemeente Meerssen. Op plek twee en drie zijn de gemeente Valkenburg en e aandeel Maastricht. Opvallend is het grote aandeel respondenten uit gemeenten Voerendaal en Nuth. De grootste groep van de respondenten bevindt zich in het opleidingsniveau vwo. De overige respondenten bevinden zich op het vmbo-bb (3%), vmbo-kb (6%), vmbo-gl (1%), vmbo-tl (13%) en havo (33%). Het geslacht van de respondenten is ongeveer gelijk verdeeld.

Het grootste gemis van de kinderen is het ontbreken van een smartphone (83,9%) en zouden zich zelfs buitengesloten voelen. Meisjes vinden dit belangrijker dan jongens. Ook vindt het aantal meisjes het hebben van netflix en naar de bioscoop gaan belangrijker. Jongens hebben daarentegen meer behoefte aan gameconsole. 62% vindt het hebben van een fiets belangrijk. Iets meer dan de helft vindt het belangrijk om lid te kunnen zijn van een hobby- of sportvereniging. Het geven van een verjaardagsfeestje vinden de kinderen ook belangrijk (42%).

Eer is een verschil tussen jong (10 t/m 14 jaar) en oud (15 t/m 19 jaar) in de behoefte aan een telefoonabonnement, Netflix, merkkleding en bioscoopbezoek. De oudere hebben meer behoeften aan een telefoonabonnement en bioscoopbezoek dan de jongere kinderen. Zij hebben juist meer behoefte aan Netflix en merkkleding.

Havo en vwo leerlingen hechten minder waarden aan het hebben van een ipad, merkkleding en een brommer, dan aan vmbo leerlingen. Havo en vwo leerlingen hechten meer waarde aan het hebben van een fiets. Over het algemeen geldt hoe lager het opleidingsniveau, hoe hoger de behoefte aan een gameconsole. Vmbo leerlingen hebben de minste behoefte aan een sport of hobbyvereniging.

93% van de kinderen geeft aan bekend te zijn met de voedselbank en 88% met jeugdzorg. De kinderen zijn over het algemeen niet zo bekend met stichting jarige job, jeugdsportfonds en cultuurfonds.

Het merendeel (60%) van de kinderen geeft aan de voorkeur te geven aan het op de hoogte stellen van voorzieningen doormiddel van schriftelijke folders. 47% geeft de voorkeur aan social media en 47% aan reclameborden.

Aan welk uitstapje de meeste waarde wordt gehecht aan het gaan naar een pretpark. Ook wordt er waarde gehecht aan het naar de bioscoop gaan, lasergamen en zwemmen. Er kunnen alleen onderscheid worden gemaakt tussen jongens en meisjes in het gamen en naar een profvoetbalwedstrijd gaan: jongens hechten hier meer waarde aan. De kinderen zouden het liefst activiteiten willen ondernemen met een vriend of vriendin. Dit betekent dat het enkel aanbieden van een bioscoopkaartje niet voldoende is, de kinderen moeten kunnen gaan met een vriend of vriendin. 63% geeft daarnaast aan dat zij ook met familie activiteiten zouden willen ondernemen.

Bijna 25% geeft aan thuis wel eens stress te ervaren over financiële zaken. Driekwart van de leerlingen vindt dit dus niet. Uit de resultaten komt verder naar voren dat de leerlingen uit het vmbo meer stress ervaren dan kinderen uit een hoger opleidingsniveau. Over het algemeen wordt er minder stress ervaren door jonge kinderen dan door ouderen. De leerlingen die begeleid wonen ervaren de meeste stress. Relatief gezien ervaren leerlingen met een ouder/voogd meer stress dan leerlingen die bij andere familieleden of beide ouders wonen.

De leerlingen sporten het liefst in hun vrije tijd. Met name de leerlingen van de havo of vwo. Leerlingen op het vmbo en het vwo lezen liever dan de leerlingen van de havo. De oudere leerlingen geven aan meer uit te gaan dan de jongere leerlingen. Er is geen significant verschil tussen de gemeentes.

Het aanbieden van geld (30%) en het shoppen (15%) met de kinderen zijn de manieren waarop de leerlingen denken het beste 500 euro te kunnen besteden. Het grootste deel van een ander deel (15%) geeft aan het te spenderen aan basisbehoeften of het vragen aan het kind waaraan hij het wil besteden, mits er wordt gecontroleerd waar het geld aan besteed wordt.

Het merendeel van de kinderen heeft geen behoefte aan een buddy. De kinderen uit de gemeente Meerssen hebben van deze leerlingen nog het meeste behoefte aan een buddy (29%).

Aanbevelingen Gemeente Meerssen

1. De bron aanpakken. Minder kritisch zijn over het kiezen van een baan, het uitgavenpatroon kritisch bekijken (met behulp van coach). Het benaderen van reeds bestaande organisaties (schuldsanering, bijzondere bijstand, jeugdsportfonds, bibliotheek, Benefits pas, kleding- en voedselbank, etc.)
2. Film regisseren. Een vorm van afleiding en amusement. Inkomsten kunnen weer ten goede komen van jeugdarmoede.
3. Gratis reizen. Het uitbreiden van bestaande korting van de leeftijd tussen de 4 t/m 11 naar andere leeftijdscategorieën. Gaat isolement tegen.
4. Pretpark. Groepsreizen organiseren doormiddel van kortingen.
5. Kinderen centrum. Hier vinden activiteiten plaats voor jong en oud.
6. Jeugdbus. In het verlengde van het kindcentrum: handig voor afgelegen gebieden.
7. Budgetbeheer. Kinderen kunnen zelf geld bij de gemeente aanvragen om deel te nemen aan een activiteit
8. Kindervakantiewerk: uitbreiding leeftijden en kerstvakantie
9. Sportevenementen organiseren.
10. Zwembadabbonnementen.
11. Gamehal.

Onderzoek 3: Adviesrapport 'Jeugd in Armoede'

Hoofd en Deelvragen

“Welke activiteiten ter ondersteuning van jeugdarmoede zijn volgens de scholieren van het Stella Maris College het meest geschikt om het budget aan uit te besteden?”

Deskresearch:

1. Wat is armoede?
2. Wat is het budget in het kader van jeugdarmoede?
3. Welke geschikte activiteiten zijn er op dit moment?
4. Welke activiteiten worden door de gemeente Meerssen aangeboden?

Fieldresearch heeft betrekking op de behoeften, wensen en interesses op het gebied van activiteiten en armoedebestrijding van de leerlingen.

Vergelijking van de definitie van armoede tussen de onderzoekers en kinderen

De onderzoekers zien armoede als een absoluut tekort, dat objectief kan worden bepaald op basis van de beschikbare middelen. Armoede is een absoluut tekort wanneer mensen niet in staat zijn met hun inkomen een minimale levensstandaard te behalen. Er is onvoldoende geld voor bijvoorbeeld voeding, een goede woning of kleding. De absolute definitie van armoede kijkt alleen naar de eigen situatie van mensen. Dit hangt dus af van hun eigen budget. Er vindt geen vergelijking plaats met het inkomen van een bepaalde referentiegroep.

De leerlingen koppelen armoede aan het wel of niet hebben van mooie kleding, kunnen deelnemen aan activiteiten en het hebben van weinig geld.

Armoedebeleid in Meerssen en Nederland

Het college van burgemeester en drie wethouders vormt het dagelijks bestuur in Meerssen. Het college vertaalt het beleid van de gemeenteraad naar concrete plannen en wordt voor dit doel ondersteund door de ambtelijke organisatie onder leiding van de algemeen directeur/gemeentesecretaris.

Het armoedebeleid van de gemeente Meerssen bestaat uit verschillende onderdelen. Een daarvan is Pentasza. Pentasz zorgt voor de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand en inkomensondersteunende regeling. Daarnaast richt de stichting Leergeld Maastricht en Heuvelland op het motto: 'Alle kinderen mogen meedoen' op het voorkomen van sociale uitsluiting van kinderen uit gezinnen met minimale financiële middelen. Deze stichting vertegenwoordigt ook het Jeugd- en sportfonds Limburg. De stichting wil dat alle kinderen lessen in kunst/cultuur/sport kunnen volgen, ook uit gezinnen met minimuminkomen.

Uitkomsten Enquête

De kinderen geven aan dat ze de voorkeur geven aan een bezoek naar het pretpark (19%), daarna volgt sporten (19%) en lasergamen (12%). Dit doen ze het liefst met vrienden (92%), familie (63%) of met de klas (27%). De leerlingen geven aan dat ze het liefst geïnformeerd willen worden via folders (32%), social media (25%) en reclameborden (25%).

De leerlingen geven de voorkeur aan één grote activiteit per jaar (35%). 23% en 21% willen twee keer per jaar een gemiddelde activiteit en vier keer per jaar een kleine activiteit ondernemen.

De leerlingen vullen hun tijd voornamelijk in met uitgaan, sporten en gamen (jongens meer met gamen en meiden meer met uitgaan). Zowel jongens als meiden sporten allebei even graag.

Het merendeel van de leerlingen ervaart geen stress thuis. Van de leerlingen die wel thuis stress ervaren woont 67% met beiden ouders samen en 29% wonen met één ouder/voogd. De leerlingen die het meeste stress thuis ervaren over financiële zaken zijn 13 jaar oud. Van de 312 leerlingen die stress ervaren, is 27% 13 jaar. Gevolgd door kinderen van 15 en 14 jaar.

De leerlingen geven aan dat ze de 500 euro zouden besteden aan activiteiten ondernemen, contant geld aanbieden en shoppen.

De leerlingen denken dat kinderen van 5 tot 12 jaar het leuk vinden om verjaardagsfeestjes te geven (71%). Daarnaast denken ze ook dat kinderen in deze leeftijd het leuk vinden om bij een sport of hobbyvereniging te zitten (69%).

Alle leerlingen van verschillende opleidingsniveaus kiezen het meest voor vrijetijdsbesteding (43%) als belangrijkste behoefte naast de basisbehoeften (met name de leerlingen van het vwo). De leerlingen vinden vervoer de minst belangrijke behoefte (5%).

Het merendeel heeft geen behoefte aan een buddy. 72% leerlingen niet en 28% wel. Het grootste gedeelte die in buddy wil, heeft vwo als opleidingsniveau.

Aanbevelingen Gemeente Meerssen

Een keer per jaar een grote activiteit ondernemen om in te spelen op de behoeften van de leerlingen (schoolreis/uitstapje). 27% wil graag met de klas activiteiten ondernemen.

Mits het budget een grote activiteit niet toelaat, kunnen er cadeaubonnen worden gegeven om: naar een pretpark te gaan, sporten, lasergamen en bezoek aan bioscoop te brengen. Dit omdat 92% van de leerlingen aangeeft activiteiten met vrienden te willen ondernemen en 63% met familie. Deze cadeaubonnen kunnen niet worden verkocht door ID controle en vaste afspraak. Het lasergamen kan op een plek georganiseerd worden waar de leerlingen vrienden of familie mee naartoe kunnen nemen.

Ten slot kan er buddy beschikbaar worden gesteld als vertrouwenspersoon voor de leerlingen. Zij kunnen via e-mail of whatsapp in contact komen met deze buddy om in te spelen op de behoefte van de leerlingen. Via whatsapp en e-mail is de drempel om een buddy te benaderen lager.

Onderzoek 4: (Gemeente Meerssen) Jeugd in armoede

Hoofd en Deelvragen

Wat zijn volgens de leerlingen van het Stella Maris College de behoeftes van kinderen die leven in armoede?

Deskresearch:

1. Wat houdt armoede in?
2. Wat zijn de trends omtrent armoede?
3. Wat zijn de oorzaken en gevolgen van armoede?
4. Welke soorten armoede zijn er?
5. Wat zijn effecten van armoede op kinderen in Nederland?
6. Wat zijn risicogroepen?

Fieldresearch:

Wat zijn de behoeften, wensen, ervaringen van de leerlingen omtrent activiteiten en armoede en hoe kijken zij tegen armoede aan.

Vergelijking van de definitie van armoede tussen de onderzoekers en kinderen

De onderzoekers hanteren de definitie van de Europese Unie: " Armoede is een situatie waarin sprake is van onvoldoende materiële, culturele en sociale middelen, waardoor mensen zijn uitgesloten van een levensstandaard die in de samenleving waarin men woont als minimaal wordt gezien." . Het gaat hierbij niet om geld, maar levensgebieden en om niet mee te kunnen doen in de eigen samenleving. Hierbij wordt de lage inkomensgrens gehanteerd. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt tussen absolute of volledige armoede, relatieve armoede en sociale armoede.

Armoede Nederland en Meerssen

Volgens SER moeten kinderen in ons land opgroeien zonder armoede. Desondanks leeft 8 tot 12% van de kinderen in Nederland in armoede. Opmerkelijk is dat 60% van de ouders van deze kinderen werkt. Uit onderzoek uit 2001 blijkt dat 70% van de arme gezinnen onvoldoende nieuwe kleding kan kopen, 50% kan niet lid worden van een sportclub, 80% gaat niet op vakantie, meer dan 50% heeft geen geld om een verjaardagsfeestje te organiseren en 25% heeft geen geld om dagelijks een warme maaltijd op tafel te zetten. De belangrijkste risicogroepen zijn: eenoudergezinnen, niet-westerse allochtonen, werkende armen en chronisch zieken.

In Meerssen wonen er ook kinderen in jeugdarmoede. Vanuit diverse gegevens blijkt dat er 106 kinderen tussen de 5 en 18 jaar in armoede leven. Het is van belang dat er wordt onderzocht hoe deze kinderen armoede ervaren en wat hier een positieve bijdrage aan kan leveren.

In Europa behoort Nederland bij de landen met de minste armoede (5%). In Midden en Oost-Europa komt de meeste armoede voor. In vrijwel alle landen in deze regio leeft 50% in armoede. Dit aandeel loopt op tot meer dan 90% in Letland en Roemenie.

Armoedebeleid in Meerssen, Nederland en Europa

In Europa zijn er enkele beleidsinitiatieven in het leven geroepen om sociale uitsluiting in Europa te voorkomen. Het Europese platform voor bestrijding van armoede en sociale uitsluiting is hier een voorbeeld van. Dit platform richt zich op een aantal specifieke aspecten van armoedebestrijding door gezondheidszorg, onderwijs, arbeidsmarkt en huisvesting. Het platform wil hierbij 20% van het Europees Sociaal Fonds reserveren voor de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Momenteel leven er 120 miljoen Europese burgers in armoede en sociaal isolement. Voor 2020 moeten ten minste 20 miljoen burgers uit het sociale isolement en uit de armoede gehaald worden.

Naast het platform heet de commissie een social investment package, waarbij met name aandacht wordt besteed aan de aanpak van kinderarmoede en de sociale uitsluiting van deze kinderen. Maatregelen als het creëren van banen voor de ouders van de kinderen, betere toegang tot het onderwijs en een bijdrage aan de sociale voorzieningen voor arme gezinnen met kinderen moeten er voor zorgen dat deze uit het sociaal isolement kunnen worden gehaald.

In de gemeente Meerssen bestaat het gemeentebestuur uit de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders.

Uitkomsten Enquête

Uit de resultaten komt naar voren dat de leerlingen het liefste 1x per jaar een grote activiteit willen ondernemen (35%). Bijna 20% van de leerlingen heeft geen behoefte aan een activiteit. Het grootste gedeelte van de leerlingen die thuis stress ervaren over financiële zaken, wil graag 1x per jaar een activiteit ondernemen (31%). Daarnaast wil de grootste groep leerlingen die geen financiële stress ervaren, ook 1 activiteit per jaar ondernemen (37%). De grootste groep leerlingen (92%) wil graag deze activiteit uitvoeren met vriend of vriendin. 63% wil dit met hun familie. Uit het onderzoek blijkt dat leerlingen die thuis stress ervaren iets willen ondernemen met vriend of vriendin (44%) en 30% met familie. Ook hebben deze kinderen behoeften aan vrijetijdsbesteding (44%), sociale contacten (22%) en communicatiemiddelen (19%). Wanneer deze kinderen een activiteit moeten kiezen, kiezen ze het meest voor het gaan naar een pretpark. Daarnaast vinden ze de bioscoop, sportactiviteiten en lasergamen ook leuk.

De grootste groep leerlingen (409) zou met de 500 euro activiteiten aanbieden. Niet veel lager op de tweede plek (210) zou het geld contant aan de kinderen aanbieden (Van de leerlingen die aangeven dat ze thuis stress hebben, wil het geld het liefste aangeboden krijgen (31%) of een activiteit ondernemen (28%)). Op de derde plek zouden ze de kinderen meenemen shoppen (210).

De leerlingen denken dat ze er niet bij zouden horen als ze niet zouden bezitten over een smartphone (82%) of fiets (60%). Ook vinden ze het belangrijk dat ze lid kunnen zijn van sport of hobbyvereniging (50%). Gameconsole. Netflix en het hebben van een brommer vinden ze minder belangrijk.

Er blijkt dat er geen verband is tussen de gemeente waarin iemand woonachtig is en de mate waarin iemand stress ervaart over financiële zaken. Men mag dus niet concluderen dat in de gemeente Meerssen meer stress wordt ervaren, dan in andere gemeentes.

236 leerlingen wonen bij één ouder of voogd. 38% van deze leerlingen ervaart wel eens stress thuis. 982 leerlingen hebben aangegeven bij beide ouders te wonen, hiervan ervaart 21% wel eens stress over financiële zaken.

Belang gemeente Meerssen

De eenouderhuishoudens stijgt in Meerssen per jaar steeds weer. In 2005 was dit percentage 4,5%. In 2018 is de voorspelling dat het stijgt naar bijna 6%. De inwoners van Meerssen zijn gemiddeld iets rijker dan het gemiddelde van Nederland. Zij hebben 9% meer te besteden dan het landelijk gemiddelde. Toch is er armoede. Wanneer jongeren in armoede leven is de kans groter dat ze achterblijven in de ontwikkeling van kennis, emotionele ontwikkeling en hebben vaker gedragsproblemen.

Aanbevelingen Gemeente Meerssen

De kinderen die thuis stress ervaren over financiële kunnen hebben met name behoeften aan vrijetijdsbesteding met sociale contacten. Een activiteit met de vriendengroep/familie is hierdoor ideaal. Het bezoek aan een pretpark is het meest populair. Ook een bioscoopavond, sportactiviteiten of lasergamen is erg in trek. Het wordt afgeraden om een jeugdhonk of bezoek aan een theater te organiseren.

Het algemene advies is om een persoonlijke activiteit te organiseren voor ieder kind waarvoor het budget is vrijgesteld. Het advies van de onderzoekers is om vrienden en familieleden te betrekken bij deze activiteit. Er kan aan deze personen worden gevraagd wat zij denken dat het kind het liefst wil ondernemen. Zo vind er ook een verrassingselement plaats. Er kan ook worden gekozen voor het vragen aan het kind zelf. Het wordt afgeraden om een activiteit te organiseren met alléén een begeleider of een liefdadigheidsorganisatie.

Naast de activiteit hebben de leerlingen ook behoeften aan materiële zaken. Wanneer er nog budget over is naast de activiteit, adviseren de onderzoekers om een van de volgende materiele zaken cadeau te doen: smartphone, (merk)kleding, fiets. Wanneer er geen behoefte is aan de activiteit, kan het gehele budget aan deze zaken gespendeerd worden.

Voor Stichting Lyvia wordt er geadviseerd om een festival te organiseren voor jong en oud. Denk hierbij aan luchtkussens/kastelen voor de jonge kinderen en voor de oudere kinderen airsoften, virtual reality gamen, workshops. Voor de oudste kinderen kan er een podium met optredens van artiesten worden georganiseerd en kunnen er lounge- en eetgelegenheden aanwezig zijn. Voor de kinderen die in aanmerking komen mogen hun vrienden en familie gratis meenemen. Andere bezoekers kunnen tegen een kleine betaling de activiteiten/consumpties. De opbrengst kan weer worden gebruikt voor deze kinderen. Het festival heeft als doel om er voor te zorgen dat de kinderen zich speciaal en gewaardeerd voelen.

Samenvatting Conclusie

Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4
<p>Uit de resultaten blijkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dat er winst valt te behalen op de transparantie van de regelingen en stichtingen. Leerlingen willen het liefst benaderd worden via folders (32%) of social media (28%). - Leerlingen denken dat kinderen die in armoede leven behoefte hebben aan activiteiten (32%) of contant geld (30%) - Leerlingen geven de voorkeur aan 1 georganiseerde activiteit per jaar (35%). - 27% wil van de leerlingen wil een buddy. Met name binnen de theoretische leerweg (53%) in verhouding tot havo (24%) en vwo (25%). - De leerlingen vinden het belangrijkst als ze een gezonde maaltijd kunnen 	<p>Uit de resultaten blijkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De meeste leerlingen zijn alleen bekend met jeugdzorg (93%) en voedselbank (88%). - De leerlingen hebben de meeste behoefte aan een smartphone (84%), fiets (62%), sportlidmaatschap (50%) of verjaardagsfeestje (42%). De jonge kinderen hechten meer waarde aan een telefoonabonnement/netflix/merkleding. Oudere meer aan een bioscoopbezoek. - Leerlingen denken dat kinderen die in armoede leven behoefte hebben aan activiteiten (32%) of contant geld (30%). Ook denken ze dat kinderen het meeste behoefte hebben aan het gaan naar een pretpark, bios of sporten. - Het meerendeel van de leerlingen heeft geen behoefte aan een buddy. De meeste leerlingen die wel een buddy willen, zitten op het vwo. - De leerlingen die het meeste stress thuis ervaren zijn de leerlingen van het vmbo. - De leerlingen hebben de meeste behoeften aan het uitvoeren van een activiteit met vrienden of familie 	<p>Uit de resultaten blijkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinderen worden bestempeld met armoede wanneer ze niet kunnen deelnemen aan uitstapjes/reisjes - De leerlingen hebben de meeste behoefte aan een activiteit per jaar naar een pretpark, sportactiviteiten en lasergamen. Dit doen ze het liefst met vrienden of familie en worden het liefst op de hoogte worden gebracht doormiddel van folders en social media. - Het merendeel van de respondenten ervaart geen stress over financiële zaken thuis. De leerlingen die wel stress ervaren woont er 	<p>Uit de resultaten blijkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen zouden met de 500 euro de kinderen in armoede ondersteunen door activiteiten te ondernemen of contant geld aan te bieden. Dit met een vriend/vriendin of familieleden. Niet graag met een begeleider. - De leerlingen hebben de meeste behoefte aan een smartphone, fiets of sportlidmaatschap. - De reden dat de leerlingen weten dat leerlingen arm zijn, is dat ze het zien aan het niet hebben van een smartphone of dragen van merkleding. - Leerlingen geven de voorkeur aan 1 georganiseerde activiteit per jaar. - Wanneer leerlingen stress ervaren, willen ze het liefst het geld contant aangeboden

<p>eten (71%), ieder halfjaar nieuwe kleding (60%) en mogelijkheid tot huiswerkbegeleiding (51%).</p>			<p>krijgen. Zijn hebben daarnaast behoeften aan vrijetijdsbesteding en sociale contacten. Naar een pretpark gaan is dan de meest gekozen behoeften, gevolgd door de bioscoop of sportactiviteit. Dit wel met een vrienden of familie.</p> <p>- Er kan niet geconcludeerd worden dat in de gemeente Meerssen meer kinderen wonen die stress ervaren over financiële zaken.</p>
---	--	--	---

Samenvatting Adviezen

Groep 1	Groep 2	Groep 3	Groep 4
<p>- Jong geleerd is oud gedaan (informatief)</p> <p>- Activiteiten carousel. Inschrijven in voorkeur (amusement)</p> <p>- Kindpakket aanbieden (integraal armoedebeleid) Zoals Eindhoven en Venlo.</p> <p><i>Ook gezinnen betrekken met inkomen. Gebruik maken van strippenkaart. Buddy mee met het gezin naar een pretpark.</i></p>	<p>- Budgetcoach (bron aanpakken)</p> <p>- Film regisseren (amusering en sociaal contact)</p> <p>- Gratis reizen (sociaal isolement tegengaan)</p> <p>- Pretpark bezoeken (amusement)</p> <p>- Kind Centrum oprichten (samenbrengen en begeleiding van Lyvia studenten)</p> <p>- Jeugdbus (ontwikkeling en amusement doormiddel van Lyvia studenten)</p> <p>- Budgetbeheer (zelf de keuze en hulp Lyvia studenten)</p> <p>- Kindervakantiewerk uitbreiden (amusement/ sociaal contact)</p> <p>- Sportevenementen (amusement/sociaal contact)</p> <p>- Zwembadabbonnement (amusement/sociaal contact)</p> <p>- Gamehal (amusement/sociaal contact)</p>	<p>- Een grote activiteit organiseren: schoolreis (amusement)</p> <p>OF</p> <p>- Vier kleine activiteiten als het budget het niet toelaat: Pretpark, sporten, lasergamen en bioscoop doormiddel van cadeaubonnen (amusement)</p> <p>- Buddy (vertrouwenspersoon)</p>	<p><u>Met stress:</u></p> <p>- Contant</p> <p>- Activiteiten vrijetijdsbesteding met sociale contacten: Pretpark, bioscoop, sportactiviteit of lasergamen.</p> <p><u>Algemeen:</u></p> <p>- 1 x per jaar persoonlijke activiteit organiseren: Niet aan school verbonden, Wel met vrienden/familie. Verassen of zelf mee laten denken.</p> <p>- Materiële bezittingen geven: Smartphone, (merk)kleding of fiets.</p> <p>- Openbaar festival voor organiseren: 5-12: luchtkussens 12-17: games/workshops 17-19: optredens <i>Voor bezoekers: betaling consumpties Vrijwilligers en buddies aanwezig (Lyvia)</i></p>